

Fővárosi Törvényszék
109.K.702.181/2023/18.

Az ügy száma: 109.K.702.181/2023.
A felperes: JYSK Kereskedelmi Kft. (2233 Ecsér, Lars Larsen út 1.)
A felperes képviselője: Dr. Lovász Ügyvédi Iroda (1054 Budapest, Bank utca 6. III/11,
ügyintéző: dr. Lovász Ernő ügyvéd)
Az alperes: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (1024 Budapest,
Keleti Károly utca 24.)
Az alperes képviselője: dr. Sente Réka Miléna kamarai jogtanácsos
A per tárgya: az erdővédelmi bírság ügyében hozott 6100/2466-24/2023.
számú közigazgatási határozat felülvizsgálatával kapcsolatos
közigazgatási jogvita

V É G Z É S

A bíróság az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezi az Európai Parlament és a Tanács 995/2010/EU rendelete 4. cikk (2) és (3) bekezdéseinek értelmezésére irányulóan.

A bíróság a következő kérdést teszi fel az Európai Unió Bíróságának:

Az Európai Parlament és a Tanács 995/2010/EU rendelete 4. cikk (2) és (3) bekezdéseit a 6. cikk (1) bekezdésével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy annak megfelel, ha a piaci szereplő hozzáfér az anyavállalata által fenntartott és értékelt, vagy az anyavállalata által igénybe vett, a 8. cikkben említett ellenőrző szervezet által létrehozott, a kellő gondosságv elvén alapuló rendszernek a 6. cikk (1) bekezdése szerinti elemeihez?

A bíróság felfüggeszti a peres eljárást az előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

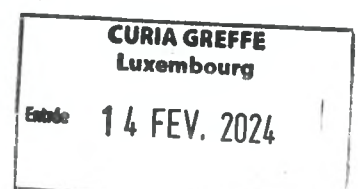
Indokolás

- [1] Az erdővédelmi ügyben eljáró közigazgatási bíróság az EUMSZ 267. cikke alapján az alapügy elbírálásához szükséges uniós jogi rendelkezések értelmezését kéri az Európai Unió Bíróságtól (a továbbiakban: EUB).

A jogvita tárgya és a releváns tények

- [2] A felperes az Európai Parlament és a Tanács 995/2010/EU rendelete (a továbbiakban: Rendelet) 2. cikk c) pontja szerint a fát és fatermékeket a belső piacon első alkalommal forgalomba hozó piaci szereplőnek minősül. A felperes kizárólagos tulajdonosa a Dániában bejegyzett LLG A/S (a továbbiakban: anyavállalat)
- [3] Az alperes, mint a Rendelet alkalmazásáért kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság 2023-ban vizsgálatot végzett a felperesnél – többek között – annak vizsgálatára, hogy a felperes rendelkezik-e a Rendelet 4. cikk (2) bekezdése és 6. cikk (1) bekezdése szerinti kellő gondosságv elvén alapuló rendszerrel (Due Diligence System, a továbbiakban: DDS rendszer).

A Bíróság nyilvántartásába	
bejegyzve a	1282868- szám alatt
Luxembourg,	2024 -02- 15 A hivatalvezető nevében
Fax/E-mail: _____	p.o. <i>[Signature]</i>
Benyújtva: 2024.02.14.	Illéssy István tanácsos

- [4] A feltárt tények alapján a felperes által alkalmazott DDS rendszert az anyavállalata dolgozta ki, az nagymértékben egy, a 8. cikk szerinti ellenőrző szervezet, a Preferred by Nature kockázatelemzésein alapszik. A DDS rendszerben az egyes fatermékekre vonatkozó tárolt adatokat a felperes az eljárás során le tudta kérni, az alperes részére be tudta mutatni, tehát igazolhatóan maga is hozzáfér a DDS rendszer egyes elemeihez. A kockázatelemzés vonatkozásában a felperes maga is elismerte, hogy az részben az anyavállalat által kerül elvégzésre.
- [5] A vizsgálat eredményeként az alperes 2023. május 26. napján kelt 6100/2466-24/2023. számú határozatában – egyebek mellett – a Rendelet 4. cikk (2) bekezdésének és 6. cikk (1) bekezdésének megsértése miatt erdővédelmi bírság megfizetésére kötelezte a felperest, és arra is, hogy a DDS rendszert teljeskörűen hozza létre. A fenti kötelezéseket azzal indokolta, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítása szerint a felperes nem rendelkezik a Rendeletnek megfelelően a saját nevére kiállított és az általa végzett tevékenységre vonatkozóan összeállított DDS rendszerrel, valamint a Rendelet 8. cikkének megfelelő ellenőrző szervezet által létrehozott DDS rendszert sem vesz igénybe. Álláspontja szerint ugyanis a Rendelet fenti rendelkezéseinek való megfeleléshez a DDS rendszert a piaci szereplőnek minősülő felperesnek és nem az anyavállalatának kell fenntartania.

A felek érvei

- [6] A felperes keresetében a határozat megsemmisítését kéri. Arra hivatkozik, hogy az a DDS rendszer, amelyet az anyavállalata tart fenn, az ő saját DDS rendszerének tekinthető, ily módon teljesíti a Rendelet 4. cikk (2) és (3) bekezdéseiben és a 6. cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét. A Rendelet irányadó rendelkezései ugyanis DDS rendszerre vonatkozó alkalmazási kötelezettséget írnak elő a számára, nem azt, hogy neki kellene megalkotnia a DDS rendszert. Hivatkozott arra és okirattal igazolta, hogy az illetékes német szövetségi hatóság 2021-ben vizsgálta az anyavállalata által készített és minden európai leányvállalatra kiterjesztett DDS rendszer jogszerűségét a német leányvállalatnál, és a vizsgálat a magyar hatósággal ellentétesen nem állapított meg jogsértést, ugyanezen DDS rendszert a Rendelet 4. cikk (2) bekezdése szempontjából megfelelőnek ismerte el. Álláspontja szerint ez is azt támasztja alá, hogy az anyavállalat által kidolgozott DDS rendszer felperes általi alkalmazása folytán teljesítettnek kell tekinteni a Rendelet 4. cikk (2) és (3) bekezdéseiben és a 6. cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettséget.
- [7] Az alperes a kereset elutasítását kéri. Kulcsjelentőséget tulajdonít annak, hogy a felperes nem csupán az anyavállalaton keresztül, hanem közvetlenül is végez importálást az Európai Unió területére, azaz a Rendelet alkalmazásában piaci szereplőnek minősül. Nem vitatta, hogy az anyavállalat rendelkezik DDS rendszerrel, de megítélése szerint a felperes piaci szereplőként nem mentesülhet attól, hogy a Rendelet 4. cikk (2) és (3) bekezdései értelmében a DDS rendszert maga tartsa fenn. Álláspontja szerint az anyavállalat üzleti döntése, hogy a fa és fatermékek importját milyen módon oldja meg, de ha a leányvállalatokat önálló importőri feladatokkal ruházza fel, abban az esetben a Rendelet irányadó rendelkezéseiből az következik, hogy a leányvállalatoknak maguknak kell fenntartaniuk DDS rendszert.

A releváns jogszabályi rendelkezések

- [8] A Rendelet 4. cikk (2) és (3) bekezdései:
„(2) A piaci szereplőknek kellő gondossággal kell eljárniuk, amikor fát vagy fatermékeket hoznak forgalomba. E célból egy eljárásokból és intézkedésekből álló keretrendszert – a

továbbiakban: a kellő gondosság elvén alapuló rendszer – kell alkalmazniuk, a 6. cikkben meghatározottak szerint.

(3) Minden piaci szereplőnek fenn kell tartania és rendszeresen értékelnie kell az általa alkalmazott, a kellő gondosság elvén alapuló rendszert, kivéve, ha a piaci szereplő egy, a 8. cikkben említett ellenőrző szervezet által létrehozott, a kellő gondosság elvén alapuló rendszert vesz igénybe. A kellő gondosság elvén alapuló rendszer alapjaként felhasználhatók a nemzeti jog alapján meglévő felügyeleti rendszerek és bármely önkéntes felügyeleti mechanizmus, amely teljesíti e rendelet előírásait.”

[9] A Rendelet 6. cikk (1) bekezdése:

„(1) A 4. cikk (2) bekezdésében említett, a kellő gondosság elvén alapuló rendszernek az alábbi elemeket kell tartalmaznia:

a) olyan intézkedések és eljárások, amelyek hozzáférést biztosítanak a piaci forgalomba hozott fa vagy fatermékek piaci szereplők általi forgalmazására vonatkozó, alábbi információkhoz:

— termékleírás, beleértve a termék kereskedelmi nevét és típusát, valamint a fafajok közönséges nevét és adott esetben teljes tudományos nevét,

— a kitermelés szerinti ország és adott esetben:

i. a fakitermelés országon belüli régiója; és

ii. a kitermelési koncesszió;

— mennyiség (térfogatban, tömegben vagy darabszámban megadva),

— a piaci szereplő beszállítójának neve és címe,

— a kereskedő neve és címe, akinek a fát és a fatermékeket eladták,

— okmányok vagy egyéb információk, amelyek igazolják az említett fa és fatermékek megfelelését az alkalmazandó jogszabályoknak;

b) kockázatértékelési eljárások, amelyek lehetővé teszik a piaci szereplő számára az illegális fakitermelésből származó fa vagy az ilyen fából származó fatermékek forgalomba hozatalával kapcsolatos kockázat elemzését és értékelését.

Az ilyen eljárások figyelembe veszik az a) pontban meghatározott információt, valamint a releváns kockázatértékelési kritériumokat, beleértve az alábbiakat is:

— az alkalmazandó jogszabályoknak való megfelelés igazolása, amibe beletartozhat a minősítés vagy olyan egyéb, harmadik fél által ellenőrzött rendszer, amely kiterjed az alkalmazandó jogszabályoknak való megfelelésre is,

— meghatározott fafajta illegális kitermelésének elterjedtsége,

— az illegális fakitermelés vagy gyakorlatok elterjedtsége a fakitermelés szerinti országban és/vagy országon belüli régióban, beleértve a fegyveres konfliktus gyakoriságának vizsgálatát is,

— az ENSZ Biztonsági Tanács vagy az Európai Unió Tanácsa által a fa behozatalára vagy kivitelére kiszabott szankciók,

— a fa és fatermékek forgalmazási láncának összetettsége;

c) azon kockázatcsökkentési eljárások, amelyek az adott kockázat hatékony minimálisra csökkentése tekintetében megfelelő és arányos intézkedések és eljárások sorából állnak, és amelyekbe beletartozhat a további információ vagy dokumentumok igénylése és/vagy a harmadik fél általi ellenőrzés igénylése is, kivéve, ha a b) pontban említett kockázatértékelési eljárások során azonosított kockázat elhanyagolható mértékű.”

A kérdés felmerülésének alapját képező okok ismertetése

[10] A perbeli jogvitában a bíróság arra keresi a választ, hogy a felperes által a DDS rendszerrel kapcsolatban folytatott gyakorlat megfelel-e a Rendelet 6. cikk (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 4. cikk (2) és (3) bekezdéseiben foglaltaknak, azaz úgy kell-e

tekinteni, hogy a felperes teljesíti a Rendelet e rendelkezéseiben foglalt kötelezettségeit az anyavállalata által fenntartott DDS rendszer alkalmazásával.

- [11] Az EUB joggyakorlatában a bíróság nem talált olyan ügyet, amelyben az EUB a Rendelet 4. cikk (2) és (3) bekezdéseit értelmezte volna. Ennél fogva azzal kapcsolatban, hogy a piaci szereplőt pontosan milyen kötelezettség terheli a DDS rendszerrel összefüggésben, szükségesnek látta az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését.
- [12] Hangsúlyos az a tény, hogy a felperes a fát és fatermékeket a belső piacon első alkalommal forgalomba hozó piaci szereplőnek minősül, azaz importőri tevékenységet önállóan, az anyavállalat nélkül végez. Ekként a Rendelet szerint őt terhelik az általa forgalmazott, az EU-n kívül kitermelt fára és fatermékekre vonatkozóan a DDS rendszerrel kapcsolatos kötelezettségek.
- [13] A bíróság számára ugyanakkor nem világos, hogy mire terjednek ki e fenti kötelezettségek. A Rendelet 4. cikk (2) bekezdése „alkalmazási” kötelezettséget ró a piaci szereplőre, míg a (3) bekezdés szerint a piaci szereplőnek „fenn kell tartania” és „rendszeresen értékelnie kell” a DDS rendszert.
- [14] A Rendelet értelmezése során támpontul szolgál a jogilag nem kötelező érvényű „Európai Bizottság közleménye (82016.2.12) Útmutató az uniós fa- és fatermékpiaci rendelethez” című dokumentum. E szerint „a piaci szereplő kötelezettsége, hogy információkat gyűjtsön az általa forgalmazott fáról és fatermékekről, valamint ezek beszállítóiról egy teljes körű kockázatértékelés elvégzése érdekében”. Továbbá „fontos, hogy a *saját* kellő gondosságon alapuló rendszerét alkalmazó piaci szereplő rendszeres időközönként értékelje a rendszert, és meggyőződjön arról, hogy a felelős szereplők követik a rájuk vonatkozó eljárásokat, valamint, hogy a rendszer eléri a kívánt eredményt”. Az Útmutatóból sem derül ki azonban, hogy tekinthető-e a piaci szereplő *saját* DDS rendszerének az, amelyet nem ő közvetlenül, hanem anyavállalata tart fenn.
- [15] A bíróság megítélése szerint amennyiben kizárólag az a Rendelet 4. § (2) és (3) bekezdéseiből következő elvárás a piaci szereplővel szemben, hogy alkalmazzon DDS rendszert, amellyel az általa az EU területén első alkalommal forgalomba hozott fával és fatermékekkel kapcsolatos adatgyűjtés, kockázatértékelés és kockázatcsökkentés elvégzésre kerül, nem lehet úgy tekinteni, hogy a felperes ne rendelkezne a Rendeletnek megfelelő DDS rendszerrel. Ez esetben az emiatt kirótt erdővédelmi bírság jogszerűtlen és a közigazgatási határozatot e részében meg kell semmisíteni. Ezzel szemben amennyiben a Rendelet 4. § (2) és (3) bekezdéseiből az következik, hogy a felperesnek saját nevére kiállított és kifejezetten az általa végzett tevékenységre vonatkozóan összeállított DDS rendszerrel kell rendelkeznie, akkor a közigazgatási határozat ezen megállapítása jogszerű, és a keresetet e vonatkozásban el kell utasítani.
- [16] A felperes fatermék eladással foglalkozó anyavállalata Európa-szerte rendelkezik piaci szereplőnek minősülő leányvállalatokkal, amelyek a felperes állítása szerint ugyancsak az anyavállalat által fenntartott DDS rendszert veszik igénybe a felperessel azonos módon. A felperes a perben csatolta az illetékes német szövetségi hatóságnak a német leányvállalatnál végzett vizsgálat eredményét, amely szerint – a felperesi állítás szerint – ugyanezen DDS rendszer a Rendelet 4. cikk (2) bekezdése szempontjából megfelelőnek tekinthető. Mindezek folytán európai szintű jelentősége van annak, hogy az EUB jogértelmezése szerint ezeknek a leányvállalatoknak a működése a Rendeletnek megfelelő-e a DDS rendszer tekintetében.

- [17] Mindezek miatt a bíróság az EUB értelmezését kéri a tekintetben, hogy a felperes piaci szereplő által folytatott az a gyakorlat, hogy a DDS rendszer fenntartásával és értékelésével kapcsolatos feladatokat nem saját maga, hanem az anyavállalata végzi el úgy, hogy a felperes hozzáfér a DDS rendszer elemeihez, megfelel-e a Rendelet 4. cikk (2) és (3) bekezdéseinek.
- [18] Ezért a bíróság a Kp. 34. § (1) bekezdés a) pontja alapján előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezéséről döntött. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 126. § (1) bekezdés a) pontja alapján felfüggesztette a peres eljárást az előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.
- [19] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 128. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. február 1.

dr. Opor Gergely László s. k.
a tanács elnöke

dr. Juhász Dorottya s. k.
előadó bíró

dr. Tauber Tünde s. k.
bíró

A kiadmány hitelül: *Huzar Anna*

